

Zprávy z OECD – Transformace k udržitelnosti

08. 10. 2024

4. 10. 2024 - Jak v situaci omezených firemních zisků, napjatých veřejných rozpočtů a inflací postížených příjmů domácností posílit důvěru v systémovou transformaci směrem k větší udržitelnosti a odpovědnosti? OECD ve spolupráci se zeměmi G7 nabízejí vhled do regionálních i sektorových perspektiv a možností.

Rostoucí počet mezinárodních iniciativ/certifikací v oblasti udržitelnosti se projevuje v agri-food sektoru ve zvýšené míře. Např. jen v Latinské Americe je v zemědělství 111 certifikačních systémů, mezi nimiž dominuje zaměření na export (pokrývají různé typy rizik – 93 % iniciativ se zabývá environmentálními riziky, 67 % pracovními právními vztahy, 60 % lidskými právy, 27 % řeší protikorupčními kritéria, 13 % usiluje o zlepšení zveřejňování informací ze strany podniků). Jiným příkladem může být globální nárůst počtu eko-značek (ze 49 na 318 za posledních 30 let) nebo rozlohy půdy v certifikovaném režimu (např. Bonsucro, Rainforest Alliance, RSPO, RTRS, GRSbeef), kdy jen plocha produkce certifikovaných banánů, kaka, kávy, bavlny, palmového oleje, sóji, cukrové třtiny a čaje vzrostla celosvětově o více než 30 % v období 2015–19.

Účast v těchto certifikačních systémech/iniciativách podporuje odpovědnou obchodní praxi, „náležitou péči“ založenou na rizicích, širší obchodní a investiční příležitosti, umožňuje firmám konkurovat na exportních trzích tím, že prokazují své postavení při řešení otázek udržitelnosti, a současně jde o platformy pro dialog a spolupráci v otázkách udržitelnosti i pro malé a střední podniky.

Přesto průzkumy mezi podniky indikují nižší povědomí o „náležité péči“ v agri-food sektoru ve srovnání s jinými hospodářskými odvětvími. V Latinské Americe v roce 2021 při identifikaci rizik přijalo proces „náležité péče“ 58 % respondentů v odvětví nerostných surovin, zatímco v odvětví zemědělství reagovalo tímto způsobem pouze 29 % respondentů. Otázky odpovědné obchodní praxe a „náležité péče“ představují proto pro agri-food sektor jedinečnou výzvu. Mezi zmiňované problematické oblasti patří nákladnost (lidské zdroje, audity, licence, členské či certifikační poplatky), kapacitní omezení a komplexnost řešení.

Roste i počet iniciativ zaměřených specificky na klima. Přesto vědecky podložené firemní klimatické závazky mají firmy tvořící jen 34 % světové ekonomiky; na cestě k reálnému plnění závazku nulových čistých emisí se nachází 27 % ze 77 největších světových investorů s tímto závazkem a věrohodné transformační plány pro snižování emisí má méně než 1 % analyzovaných firem.

Ve výčtu hlavních rizik oslabujících důvěru k transformačnímu úsilí figurují také veřejné podpory škodlivé životnímu prostředí nebo nejnižší cena jako hlavní parametr spotřebitelského rozhodování. Perspektivy OECD a G7 týkající se financování transformace hospodářství na udržitelné postupy, prevence uhlíkové závislosti nebo spotřebitelských politik nabízejí v tomto kontextu inspiraci pro praxi byznysu, veřejné správy i domácností.

Zpracovalo: Oddělení zahraničně obchodní spolupráce MZe, 3. října 2024, Kontakt:
radek.stransky@mze.gov.cz